

Формування естетичних цінностей на заняттях з хореографічного мистецтва

Алла ОВСЯННИКОВА,

вихователь ліцею, керівник танцювального гуртка

Духовний розвиток суспільства забезпечується завдяки видатним особистостям, творча спадщина яких є його культурно-духовним надбанням. Ф.М. Достоевський наголошував на тому, що без зародження позитивного і прекрасного людині не можна входити в доросле життя. Естетичний вплив на виховання особистості значний і різнобічний: формується художній смак, здатність бачити і відчувати красу, гармонію, оцінювати її та розуміти.

Формування цілеспрямованої творчої особистості старшокласників можливе за умови розвитку рис її характеру, природних здібностей, залученню до праці, науки, мистецтва. Впливає на розвиток ліцеїста й особистість учителя. Наявність творчого взірця для наслідування – важливий виховний момент.

Хореографічному ансамблю «Мрія», метою якого є виявлення і розвиток естетичних нахилів старшокласників і перетворення їх на якість, що допоможуть у визначенні подальшої діяльності, усього два роки, але за цей час уже набуто певного досвіду. Передусім встановлено демократичний стиль у взаєминах між учнем та керівником гуртка, створено умови для спільної творчої діяльності, що сприяє виявленню і розвитку обдаровань учнів. Більшість старшокласників до вступу в ліцей займалась у творчих колективах будинків дитячої та юнацької творчості. Прийшовши до ліцею, старшокласники продовжують працювати в цьому напрямі, розвиваючи і вдосконалюючи свої вміння. Заняття у хореографічному колективі дають можливість:

- досягти учням своєї мети з подальшого естетичного розвитку;
- створити сприятливі умови для рухової активності старшокласників;
- сформувати таке виховне і навчальне середовище, яке постійно стимулювало б учнів до подальшого самовдосконалення.

На заняттях ліцеїстам дозволяється: проводити частину уроку за своєю програмою; кожному учаснику колективу бути репетитором з окремих частин уроку; бути співавторами хореографічних постановок.

У хореографічному ансамблі «Мрія» цінують кожен творчу особистість, тому ліцеїсти сприймають

танці як можливість для самоствердження і розвитку своїх здібностей. На заняттях гуртка вихованців заохочують використовувати свої вміння не лише заради досягнення власної мети, а й з урахуванням інтересів інших. У зв'язку з цим особливої ваги набуває тривала і цілеспрямована робота педагога з вивчення творчих можливостей дітей, з добору для кожного з них відповідних програм.

Виховання успіхом є однією з головних умов розвитку творчої особистості. Лише успіх формує віру в себе і на цій основі – прагнення стати кращим. Виховання успіхом, допомога учневі зайняти гідне місце в колективі однолітків – тільки за таких умов у підростаючої особистості з'являється готовність до сприйняття виховних впливів і правильно реагування на них.

Під час занять хореографічного колективу ліцеїст отримує завдання, яке дає йому можливість якомога краще виявити себе. Наприклад, в ансамблі є діти, які раніше займалися народними, бальними чи сучасними танцями, тому кожен із них може продемонструвати свої вміння в одному з цих напрямів хореографії:

- під час розминки;
- у хореографічній композиції, коли використовують трюки, які може виконати тільки один із учасників;
- під час постановки номера.

У роботі хореографічного гуртка застосовують розроблені та апробовані методики багатьох видатних педагогів-хореографів, зокрема: Р.Захарова, І.Моїсеєва, В.Мей, Н.Базарової, а також інноваційні педагогічні технології Г.Альтшуллера та С.Френе. Діяльність «Мрії» зорієнтована на розвиток творчої особистості і виявлення індивідуальних особливостей старшокласників. Для досягнення цієї мети на кожному занятті гуртка потрібно:

У рамках Міжнародного фестивалю рідної мови клуб «ЛИК» організував виставку творчих робіт учнів ліцеїв і шкіл Донецька та Донецької області

– сприяти оволодінню соціально значущими еталонами у вигляді понять, ідеалів, зразків поведінки;

– розвивати музичну пам'ять, координацію рухів, пластику, творче мислення.

Формування творчої особистості не повинне обмежуватися заняттями гуртка. Важливе значення для розвитку обдарованої дитини має її участь у масових заходах, концертних програмах, зустрічах із зірками хореографічного мистецтва. Виступ на сцені – мрія кожної творчої особистості, адже це можливість заявити про себе, завоювати прихильність однолітків і вчителів, порадувати батьків, почути вдячні аплодисменти. Кожний талановитий учень ліцею має таку змогу.

Гуртківці «Мрії» з великим задоволенням брали участь у святкуванні Дня ліцею, де виконали вокально-хореографічну композицію «Ой у вишнево-му садочку». Запам'ятався всім військовий танець «Смуглянка». Приємне враження справив на глядачів «Вальс». У цілому репертуар гуртка дуже різноманітний. Ліцеїсти із задоволенням виконують як сучасні, так і народні танці, а також бальні.

Знання, які учні отримали на уроках, а також індивідуальне вивчення додаткового матеріалу дає їм можливість краще зрозуміти характер хореографічної композиції, перейнятися духом того чи іншого історичного періоду, правильно зрозуміти музичний супровід. Хореографічні мініатюри «Віночок» (номер готувався до святкування Днів І.Франка), «Привітальна» (до Свята української поезії «Шевченко і сучасність») є чудовими зразками творчої діяльності колективу. Спільна мета підсилює почуття відповідальності, сприяє постійному творчому пошуку, співпраці, розумінню місця і значення власного внеску в загальну діяльність, визначає критерії оцінки творчої праці, завдання на майбутнє.

Залучення ліцеїстів до різноманітних видів творчої діяльності, а саме: пошуково-пізнавальної, репетиторської, участі у постановочній роботі,

художньому оформленні, музичному компонуванні, – розширює їхні можливості і сприяє правильно-му визначенню свого місця в житті. Ще Аристотель говорив, що хто рухається вперед у науках, а відстає у вихованні, той більше йде назад, ніж уперед.

Творчу роботу ліцеїстів значною мірою стимулює презентація гуртка, де кожний учасник демонструє свої вміння, отримує оцінку й натхнення для подальшого розвитку. На цьому заході ліцеїсти втілюють у життя свої творчі задуми, рекламують роботу гуртка, пропагують хореографічну культуру.

Головною метою своєї діяльності ми вбачаємо становлення системи естетичних цінностей ліцеїстів як інтегральної основи їхнього світогляду, виховання потреби в духовному самовдосконаленні, формування у свідомості дітей художнього образу світу.

Література

1. Бех І. Виховання особистості: У 2-х кн. – Кн.1. – К.: Либідь, 2003.
2. Дичківська І. Інноваційні педагогічні технології. – К.: Академвидав, 2004.
3. Захаров Р. Створення танцю: Сторінки педагогічного досвіду. – М.: Мистецтво, 1983.
4. Базарова Н., Мей В. Азбука класичного танцю. – Л.: Мистецтво, 1983.
5. Обдарована дитина. – 2006. – №1; 2007. – №9; 2009. – №4.

Анотації

У статті розглянуто питання виховання і розвитку творчої особистості ліцеїстів засобами хореографічного мистецтва, що спрямовані на духовне самовдосконалення та формування естетичних цінностей.

В статье рассмотрен вопрос воспитания и развития творческой личности лицеистов с помощью хореографического искусства, направленного на духовное самосовершенствование и формирование системы эстетических ценностей.

The article deals with the question of upbringing and development of single-minded self-consciousness of the lyceum creative students. This process is directed to spiritual self-improvement and formation of aesthetic values.

Ключові слова

Обдарована особистість, виховання творчої особистості, талант, цілеспрямована особистість, розвиток творчих здібностей, професійне та особистісне самовизначення, самовдосконалення ліцеїстів, естетичні цінності.

Одаренная личность, воспитание творческой личности, талант, целенаправленная личность, развитие творческих способностей, профессиональное и личностное самоутверждение, самосовершенствование лицеистов, эстетические ценности.

Gifted personality, upbringing of creative personality, talent, purposeful personality, development of creative abilities, professional and self-determination, self-perfection of lyceum students, aesthetical values.